

Bloedtransfusie

Informatie voor patiënten

Binnenkort ondergaat u een behandeling of ingreep, waarbij er een kans bestaat dat u bloed toegediend moet krijgen (een bloedtransfusie). In deze folder vindt u informatie over een bloedtransfusie. Wanneer u nog vragen hebt, aarzelt u dan niet om deze aan uw arts voor te leggen.

Wat is een bloedtransfusie?

Bij een bloedtransfusie ontvangt een patiënt bloed dat afkomstig is van Sanquin (de bloedbank). Dit donorbloed wordt via een infuus ingebracht in de bloedbaan van een patiënt. Een bloedtransfusie moet daarom worden gezien als een weefseltransplantatie.

Wanneer een bloedtransfusie?

Een patiënt komt niet zomaar in aanmerking voor een bloedtransfusie. Een bloedtransfusie gebeurt alleen wanneer de patiënt een te kort heeft aan bloedcellen of bloedbestanddelen. De volgende bloedproducten kunnen gegeven worden:

- erythrocyten (rode bloedcellen)
- trombocyten (bloedplaatjes)
- plasma (bloedvloeistof met eiwitten)

Alleen als een arts het noodzakelijk vindt dat voor u behandeling een bloedtransfusie nodig is, dan wordt deze voorgeschreven.

Uw toestemming

De arts schrijft geen bloedtransfusie voor zonder uw toestemming (tenzij er sprake is van een acute situatie). Om te weten wat een bloedtransfusie nu eigenlijk inhoudt, bespreekt de arts de volgende punten met u:

- de reden van een bloedtransfusie
- de risico's die aan de bloedtransfusie verbonden zijn
- de risico's die ontstaan wanneer u niet instemt met een bloedtransfusie
- eventuele alternatieven voor de bloedtransfusie
- bloedtransfusie met uw eigen bloed

Kunt u een bloedtransfusie weigeren?

Ja, dat kunt u. Bedenkt u daarbij wel dat er niet altijd andere mogelijkheden zijn. Bloedtransfusies zijn vaak levensreddend. Sommige operaties of behandelingen kunnen zelfs niet worden uitgevoerd zonder bloedtransfusie. Een bloedtransfusie weigeren betekent wellicht een groter risico voor uw gezondheid dan een bloedtransfusie ontvangen. Bespreek uw twijfels over de bloedtransfusie tijdig met de arts die u behandelt.

Bloedtransfusie met uw eigen bloed

Een bloedtransfusie met uw eigen bloed wordt in medische termen "autologe bloedtransfusie" genoemd. In de praktijk komt het echter zelden voor dat het eigen bloed gebruikt wordt. Wanneer u tijdens de operatie echter veel bloed verliest, dan is het bloed wat uw voor uzelf heeft gedoneerd niet voldoende en is het mogelijk dat u toch bloed van een donor krijgt. Wanneer u tijdens de operatie geen bloedtransfusie nodig heeft, dan wordt uw bloed niet terug gegeven en zal vernietigd moeten worden. Daarnaast moet u aan een aantal voorwaarden voldoen;

- in de maanden voorafgaand aan de operatie of behandeling, geeft u enkele keren bloed af;
- dit vindt plaats bij Sanquin;
- uw algemene lichamelijke conditie moet goed zijn;
- uw bloedvaten moeten geschikt zijn voor herhaalde bloedafname;
- de testen op bloed overdraagbare ziekten mogen geen afwijkingen laten zien;
- de datum van uw operatie staat ruim van tevoren vast

Hoe veilig is een bloedtransfusie?

De bloedproducten die gegeven kunnen worden bij een bloedtransfusie komen altijd van een donor af en worden door Sanquin aan het ETZ geleverd. De bloedproducten die Sanquin levert worden voor de levering zorgvuldig getest en veilig bevonden. Dit gebeurt met de meest moderne technieken en kennis, om het risico voor bloed overdraagbare infecties zoveel mogelijk te beperken. Tocht blijft er altijd een klein risico op besmetting. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat sommige virussen niet altijd aangetoond kunnen worden of zelfs nog onbekend zijn. Helaas moeten wij u vertellen dat een bloedtransfusie niet volledig zonder risico is. Het risico is wel zo klein mogelijk gemaakt, zodat het over het algemeen als een aanvaardbaar risico wordt beschouwd.

Wanneer de bloedproducten geleverd zijn aan het ETZ, wordt er gekeken of het bloedproduct ook bij u past. Dit is de reden waarom er bloedafnames bij u worden gedaan. Na deze bloedafnames kan de bloedgroep en rhesusfactor vastgesteld worden en wordt er gekeken of u antistoffen heeft. Dit gebeurt minimaal uit twee monsters die onafhankelijk van elkaar zijn afgenomen. Sommige mensen hebben antistoffen tegen bloedcellen van anderen in hun bloed. Deze stoffen kunnen ontstaan na een zwangerschap of een eerdere verkregen bloedtransfusie. Als dat het geval is, kan het langer duren voordat het best passende bloedproduct voor u wordt gevonden. In het gehele proces rondom een bloedtransfusie controleren alle betrokkenen op verschillende momenten of het bloedproduct inderdaad voor u bestemd is.

Bijwerkingen van een bloedtransfusie

Hoewel de risico's van een bloedtransfusie tot een minimum worden beperkt kunnen deze niet helemaal worden uitgesloten. Bij patiënten kan tijdens of na een bloedtransfusie de volgende reactie optreden;

- koorts
- rillingen
- galbulten
- jeuk
- rode huid

Dit kan vaak met medicijnen worden behandeld.

Soms vormen patiënten na een bloedtransfusie antistoffen tegen bloedcellen die zij ontvangen hebben. Dit kan een reactie geven in de vorm van koorts. Deze reactie kan met medicijnen worden behandeld. Deze reactie kan ook worden veroorzaakt door antistoffen tegen bloedcellen van een bepaalde bloedgroep. In het laatste geval wordt deze antistof geregistreerd in een landelijk systeem. Dit helpt u, wanneer u onverwachts een ongeluk of operatie nodig heeft in een ander Nederlands ziekenhuis. Mocht u bekend met een antistof zijn en u heeft een bloedgroep- /transfusiekaartje toon deze altijd aan uw arts, want in het landelijk systeem worden alleen nieuw gevormde antistoffen geregistreerd. De antistoffen uit het verleden mogen alleen geregistreerd worden, wanneer deze nu ook aantoonbaar zijn. Sommige antistoffen gaan pas weer een rol spelen bij een volgende bloedtransfusie. Als u bezwaar heeft tegen de registratie van uw gegevens kunt u dit bij uw arts aangeven.

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Aan de hand van deze informatie beslist u, samen met uw arts, of u een bloedtransfusie ondergaat. Heeft u na het gesprek met uw arts en na het lezen van deze informatie nog vragen, stel deze dan gerust. Noteer eventueel uw vragen van tevoren, zodat u ze niet vergeet.

Donor worden?

Wanneer u een bloedtransfusie heeft ondergaan kunt u **geen** bloeddonor meer worden. Het is vanzelfsprekend dat er bloed voor u klaar ligt wanneer dit nodig mocht zijn. Helpt u mee om dit vanzelfsprekend te houden? Spreek erover met mensen in uw omgeving. Iedereen tussen 18 en 70 jaar die gezond is kan bloeddonor zijn. Wordt Donor.

Verantwoording

De informatie in deze folder is gedeeltelijk afkomstig uit de folder van Sanquin.

Belangrijke telefoonnummers

Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis (ETZ): (013) 221 00 00